

**R. P. Francisci Svarez, Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Conimbricensi Academia Olim
Primarij Theologiæ Professoris emeriti, Opvs De Triplici
Virtute Theologica, Fide, Spe, Et ...**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1622

Sect. 3. An Episcopus Romanus iure diuino ex Christi Domini institutione
sit vniuersalis totius Ecclesiæ Pontifex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93448](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93448)

tant in dubium, & nonnulli etiam negare audeant: restamen adeo est evidens, & contestata, vt satis in eo prodant suorum dogmatum falsitatem, cum ad ea defendenda coguntur etiam humanam quandam evidentiam, & perpetuam traditionem, historiamque infirmari. Itaq; Petrum Romæ fuisse ipsemet in epist. 1. cap. 5. testatur in hæc verba: *Salutat vos ea, quæ Babylone est Ecclesia*, id est, Romæ, vt patres interpretantur. Papias apud Eusebium libro 2. cap. 15. Tertullian. libro de præscript. Hieron. de Viris illustribus in Petro, Oecumenius, & alij expositores. Deinde Petrum episcopalem Sedem suam Antiochia Romam transfuisse asseuerant Hieron. supra, Epiphani. hæresi 17. Leo primus, & D. Maximus serm. de S. Petro, & Paulo, & fere reliqui patres in sermonibus argumenti eiusdem. Dorotheus in synopsi. Eusebius lib. 3. cap. 4. Deniq; in eo episcopatu ad mortem vsq; perseverasse testatur iidem patres, & historiz, atq; omnes alij Sancti, in hac & præcedenti sect. adducti, idq; sic certissimum ex perpetua totius ecclesiæ traditione, atque sepulchris Sanctorum Petri, & Pauli, quæ summa totius orbis veneratione Romæ coluntur, qua de re opusculum edidit Clithouzus in suis miscellaneis. Turrian. 23. Centuri. cap. 16. Secundo supponitur oportuisse quempiam succedere Petro in Pastoralis munere, & cura totius ecclesiæ, vt in prima conclusione ostensum est, vnde recte concluditur, in ea Sede Petro succedere debere, in qua suum ille episcopatum vsque ad mortem collocavit, hæc autem est Romana ecclesia: inter quam, & Antiochenam hæc est differentia: nam in illa Petrus prius sedet, sed tandem reliquit, & ideoque solum inibi retenta est priuata episcopalis dignitas simul cum patriarchali, ex Petri voluntate. In ecclesia vero Romana fixit sedem perpetuo, vsque ad mortem, & in ea voluit suam residere dignitatem, vt sectione sequenti latius ostendetur.

De hac interpretatione lib. 5. contra Iacob c. 7. n. 4. Lorin, citato loco Petri erudite.

Supponitur secundo.

Obiectio bipartita.

Ad 1. partem obiectionis.

Ad 2. partem

28. Sed ecce hæretici: Quauis demus, inquit, hanc dignitatem per legitimam successionem aliquandiu durasse, ac necesse est fateamur iam esse extinctam. Nam tempore Urbani 6. tres omnino proferebantur pontifices Summos, nec constare potuit de legitimo: ergo nec de reliquis, qui ad hunc vsque diem successerunt, id certum esse potest. Quo argumento concludebat Vuileff. damnatus sels. 3. concil. Constant. nullum iam esse verum papam: addunt præterea concil. Baliliense generale deposuisse Eugenium, & elegisse Felicem: postea vero Eugenium sua autoritate in sedem irreposuisse. Vnde conficiunt nō fuisse verum pontificem Eugenium, cumque ab eo manent posteriores ceteri pontifices cardinales, & episcopi: colligunt nullum esse iam legitimum successorem.

29. Respondendum tamen ad priorem partem, Urbanum verum fuisse pontificem, constitit siquidem ab vniuersis Cardinalibus ritè, & recte fuisse electum, nec prauorum hominum schisma potuisse illum dubium, efficere. Deinde post schisma illud in Concilio generali Constant. quotquot poterant habere ius ad papatum eo iure cesserunt, electusq; vniuersum est Martinus V. & à tota ecclesia receptus, præterquam à Benedicto 2. ac paucis sequacibus. Quo breui extincto, Martinus V. vniuersalis ecclesiæ sedem pacifice possedit, quæ continenti successionem legitima vsque ad præsentem Gregorium 14. possidetur. Hinc ad posteriorem partem responderetur, Concilium Baliliense in principio quidem fuisse legitimum, & autoritate Eugenij, cuius Legati in eo interfuerunt, congregatum. Postea vero fuisse schismaticum, & seditiosum Conciliabulum, ac nullius prorsus autoritatis, vt in Concil. Lateran. vlt. sels. 11. declaratur, tale autè fuit vbi primum aggressus fuit ad legitimi pontificis depositionem. Primò, quia eo tempore non aderant eius legati: Secundo, quia

præcipui quique episcopi discesserant, pauci porro, qui remanserant, contra antiquam conciliorum formam, multitudinem presbyterorum aggregauerunt, vt aliquid esse viderentur. Tertiò, quia Florentiæ per idem tempus agebatur concilium rite coactum autoritate scil. pontificis præsentis, ex Latinis pariter, & Græcis episcopis præfente etiam Imperatore Græco, & oratore Latini Imperatoris, quæ omnia scribit Aeneas Syluius in historia eius cōcilij.

30. Tandem potest confirmari conclusio tum ex sanguine Martyrum, qui pro hac dignitate tuenda effusus est, non tantum præteritis, sed præsentibus etiam temporibus. Tū quia quotquot ab hoc capite descuerunt, hæretici, & schismatici semper sunt habiti: præcipue Græci, maximeq; Constantinopolit. patriarchæ, qui manifesto pariter ac iusto Dei iudicio in manus Turcarum deuenerunt, ex quo per extremam audaciam Romanæ sedis dignitatē ambiere.

Confirmatur eadem assertio 3.

SECTIO III.

An Episcopus Romanus iure diuino, ex Christi Domini scil. institutione, sit vniuersalis Pontifex Ecclesiæ.

Hæc quæstio partim definita iam est, partim loquenda venit, quo magis veritas præcedenti sect. demonstrata confirmetur. Sciendū ergo, duas hic moueri quæstiones: vna est, an dignitas quam ostendimus facta, & iure in pontifice Romano inueniri, ab hominibus, introducta sit, an ex Christi Domini institutione constet? altera, an concedendo, dignitatē illam esse à Christo institutam ipsius coniunctio cum episcopatu Romano, sit etiam Christi, an hominum potius institutio?

2. In priori quæstione, quamuis ex superioribus videatur satis definita, non defuerunt, qui Summū pontificem introductum esse ex hominum institutione crederent, sicut patriarchatum Constantinopolitan. vel Alexand. Ita Ocham in dialogis p. 1. lib. 1. c. 13. & 23. & quos supra disput. 5. in comparatione papæ, & conciliorum citauimus, refert etiam Turrecrem. lib. 22. cap. 39. dixisse quosdam institutum fuisse hanc dignitatem ab Imperatoribus. Sic Caluin. vult, Phocam Imperatorem Græcum dedisse pontifici Romano primatum in Græcos, Pipinum, & Carolum Magnum in Gallos, & Germanos: quod equidem vanissimum est. Nam euidenter ostendimus pontificiam dignitatem esse multò antiquiorem, Phocas ergo solum declarauit edicto Romanam ecclesiam esse caput omnium ecclesiarum, idq; vt ambitionem patriarchæ Constantinopolit. compesteret, sicut Beda refert libro de Sex ætatibus in Phoca, quod tamen idem declarauerat Iustinianus imperator epist. ad Innocent. 2. & Valent. vtroq; antiquior, epistola ad Theodosium. Pipinus autem, & Carolus Magnus nihil spiritualis potestatis in Galliam, vel Germaniam episcopo Romano contulerunt: multo enim tempore ante ipsos Leo papa epistola 89. & Gregor. libro 4. epistola 52. scripserunt ad episcopos Galliarum pontifices Summi, ac superiores eorum. Per id quoq; tempus, antequam Pipinus in regem Franciæ eligeretur, primates, & Galliarum populi relaxationē iuramenti ob iustas causas à pontifice Summo petierunt, vt licitè posset iniquum regem deponere, ac Pipinum subrogare, quæ historia videri potest in Paulo Diacono 6. de gestis Longobard. cap. 5. & Paul. Æmil. lib. 1. & 2. de gestis Francorum, & Blondo decade 1. lib. 10.

3. Alij opinati sunt, Constantinum imperatorem dedisse primatum episcopo Romano propter canonem *Constantinus* d. 96. Ita posuit Marfil. de Padua damnatus à Ioan. 22. in sua quadam Extravaganti, refertq; Turrecrema libro 2. cap. 42. & lib. 4. in fin. Idem putauit Ioan. Huls damnatus in concil. Constanti.

Dubium duplex in hac sectione.

Ad 1. dub. quid Ocham, & alij dicant, vide in de fens. lib. 3. c. 20. & apud Bellar. lib. 2. de Roman. Pont. cap. 17.

Quid alij damnaui.

Reiciantur.

stantiens. feli. 14. contra quos illud etiam sufficit, quod plane ostēderimus exemplis antiquis Romanorum pōtificum, hunc primatum Ecclesie Romanę esse multo antiquiorem. Imo, & ipse Constantinus in illo eodem canone confitetur principatum Sacerdotum, & christianę religionis caput, ab Imperatore cœlesti institutum esse: quocirca, quæ ibidem Constantini pontifici Romano largitur (nihil modo de illius canonis auctoritate disputando) partim ad dominium temporale spectant, partim ad executionem dignitatis pontificiæ, non ad eius institutionem. Nam licet ante illa tempora, Episcopi Romani in totā Ecclesiam haberent auctoritatem: attamen ob persecutiones, & alia impedimēta, non poterant, vt oportebat, sua vti potestate, & Ecclesiam totam gubernare: quod, vt facere libere possent, Constantinus curauit.

4. Aliter finxit Lutherus dignitatem hanc à Constantino 4. manasse, prolato ex Platina testimonio, in vita Benedicti 12. sed eadē certitudine Lutherus excluditur ex traditione dicta, & alijs, quæ ante adduximus: Platina verò solum refert, habere olim Imperatores ius quoddam confirmandi pontificum electiones, cui Constantini 4. suo tempore celsit: illud porro ius, non nisi concessione, & beneficio Sedis apostolicę habuerat, vt infra dicitur.

5. Alij autem autumant primatum fuisse concessum Episcopo Romano ab vniuersa Ecclesia in Nicæn. concilio. ibi namq; datum esse priuilegium Romę sedi, vt in grauioribus causis ad illam ex vniuersa Ecclesia posset appellari. Vnde Melchiasdes papa epist. ad episcopos Hispan. Damas. epist. ad Prosperū Zozimus epist. ad episcopos Africę, cuius verba in cōcil. 6. Carthag. habentur, & Iulius I. epist. ad Orientales, de hac dignitate tractantes, solum eam referunt in Ecclesię consuetudinem, concilijq; Nicæn. definitionem, quod senserunt etiam Africani episcopi in illo 6. concil. profitentes, se obtemperaturos, si canon ille Nicænis reperiretur. Idem indicatur in concil. Caledon. act. 16. & Romano 4. sub Simacho. Hæc verò sententia non solum hæretica est: sed ex ipso vsu, & traditione plane conuincitur falsitatis: atq; ex ipso etiam concil. Nicæn. impugnari potest. Nam, vt supra vidimus, in plerisq; alijs canonib. pronunciat, veterem esse consuetudinem, vt inter omnes episcopos, Romanus primatū habeat: nullam ergo dignitatem, vel potestatem concilium illi attribuit. Sed, vt paulo ante dicebamus, ante Constantini, & eo acil. Nicæni tempora aliunde attributam exercere non poterat, declarauit itaq; concilium Nicæn. postulante Ecclesia, vt Romanus pōtiffex, quoad punctū illud, de appellationibus, suam potestatem exqueretur. Adde præterea pontifices Summos omnibus regulis fidei, fuisse vsos ad suam dignitatem confirmandam, Euangelij testimonijs, traditione, conciliorum decretis: neq; oportere, vt omnibus simul regulis semper vtantur, sed illa, quæ pro temporum opportunitate, & eorum, ad quos sermo est, capacitate, videtur vtior & accommodatior: & quoniam res semel in concilijs definitæ solent expressius, & clarius retineri: ideo sæpè allegant concilij definitionem, non instituentem, sed veritatem declarantem, sic Nicolaus papa epistol. ad Michael. Imperator. Hæc ait. priuilegia à Christo Domino sunt donata, à Synodo celebrata, & honorata, & Ioannes 2. epistola ad Iustin. postquam dixerat Ecclesiam Romanam cæterarum omnium esse Matrem: subdit, Sic ut Patrum regula, & Principum statuta declarant.

6. Alij deniq; quanuis admittant pontificiam dignitatem semper fuisse in Ecclesia, nullumq; omnino initium reperiri posse, post apostolorum tēpora: negant tamen ab ipso Christo manasse, sed à Petro, & reliquis apostolis, iudicantibus expedire, vt Hierarchia Ecclesię ad vnum caput reuocaretur. Fundamentum desumunt ex eo quod Romanus pontifex frequenter vocatur Petri Vicarius, vt cap. Ego Ludouicus. d. 63. & sæpè alias quasi vices illi? suppleat & ideo ab eo sit institutus: namq; Iulius I. epist. 1. aperte docet, apostolos voluisse Ecclesiam Romanā habere primatum: imo quod difficilius est, Anacletus papa epist. 2. affirmat apostolos voluisse Petrum habere primatum. Sed hæc sententia etiam erronea est, & fundamento destituta.

7. Dico ergo primo. Dignitas Summi pontificatus, quæ hætenus semper fuit in episcopo Romano, non ab hominibus, sed ab ipso Christo immediate creata est, & ex ipsius præcepto, & institutione continenter perseverat. Conclusio est de fide, ad quam confirmandam non oportet alia inducere quàm quæ dicta sunt in præcedentibus sectionibus duabus, etenim in prima ostendimus Christum Dominum in Petro illam dignitatem instituisse, in 2. statuisse etiam, vt Petro succederetur. Hinc Gelasius papa in concilio 70. episcoporum, Romanam Ecclesiam asserit à Christo Domino habere primatum: & Anacletus epist. 3. negat expressè ab apostolis habuisse. Vnde cum alio in loco dicit apostolos ita voluisse loquitur necessario de voluntate consentiente in primatum Petri, non de constituyente: eodemq; modo potest exponi Iulius, quauis etiam aliam admittat expositionē. Ratio vero conclusionis data est à nobis sect. 2. disputat. præcedentis, vbi ostendimus Christum Dominum voluisse, & instituisse regimē Monarchicum, quod esset maxime conueniens ipsi Ecclesię: quare mirum est, dictos auctores fateri ex traditione etiam apostolica primatū, hunc maxime conuenientem esse Ecclesię, & non ad Christum, sed ad apostolos illius institutionē velle reuocare: cum præcipue ad Ecclesię fundationem pertineat, neque possit talis primatus consistere, absque speciali Spiritus S. assistentia, quæ non nisi ex ipsius Christi promissione, & institutione haberi potest. Dicitur autē (vt omnibus, quæ vltima sententia asserbat, satisfaciamus) pontifex Romanus vicarius Petri, non proprie: nam verius ac magis proprie dicitur vicarius Christi, vt loquitur concil. Lugdun. Sub Leone X. Et habetur cap. Vbi periculum, de electione in 6. & Bernard. lib. 2. de consideratione ad Eugenium: solum ergo habet verum ille dicendi modus, quatenus Romanus pontifex federat in cathedra, & Sede Petri, & veluti personam eius sustinet, non quia ab ipso sit institutus.

8. Dico secundo. Dignitas Summi pontificatus, à Christo Domino instituta cum episcopatu Romano coniuncta fuit ex Petri saltē iussu: atque adeo ex eius institutione manauit. Vt probetur assertio notandū, licet Christus Dominus pontificiam hanc dignitatem instituerit antequam in cœlum conscenderet: attamen non constare, præciperetne tunc, vt qui esset pontifex sedem suam haberet Romę, vel loco alio, imo nec constare, vt esset episcopus ordinarius alicuius priuari episcopatus: sic plane perseverauit Petrus toto tempore antequam Antiochię sederet: postea vero dignitatem pōtifficiam coniunctam habuit cum eo episcopatu, quam deinde mutauit, & annexuit cum Romano quod illum diuinis præordinationibus (vt ait Leo) anteibant, & honor potestatis, & gloria passionis. Constat ergo has esse duas dignitates diuersas, & separabiles de se, vniuersali episcopatus, videl. & priuatus, seu ordinarius vrbis: cum ergo hæc duæ semper coniunctæ fuerint, & qui in vna succedit Petro, semper in alia succedat: necesse est, illas duas dignitates ex voluntate, & instituto alicuius habentis potestatem hætenus semper manere coniunctas: ergo saltē ex ipsa Petri, si de Christi voluntate minus constat: de qua statim erit dicendum. Nam illæ duæ tantum præcesserunt voluntates, à quibus hæc coniunctio potuerit manare. Neq; enim fingi potest ab vniuersali Ecclesia, aut à concilio alio manasse: quauis credatur verifimile

1. Assert. de fide.

Ostenditur auctoritate.

Ad Iulium, & Anacletum in nu. præced.

Item ratione suadet assertio.

Ad fundam. in n. præced.

2. Assertio & notatio pro ea probanda

vide in def. fid. lib. 3. c. 13. Salmer. to 4. p. 2. tract. 5.

Probatur in
assertio.

Confirmatur
ex Clemente
Papa.

Item ex Ter-
tull. & Rufin.

Item a signo.

Tandem ra-
tione.

2. Dub in hac
feditioe.

Soti sententia,
& ceterorum
quos sequi-
tur Mendoza
q. 4. scholasti-
cum, II.

Aduersatur
Caietan. & c.

9. Assert. bi-
partita, de
qua Bellar.
lib. 4. de Pon-
tif. c. 4.

Suasio prio-
ris partis.

mile in eam rem etiam ceteros apostolos consensisse, ut Julius I. in dicta epist. insinuat. Atque hanc conclusionem intendit Gregor. lib. 6. epist. 37. dicens: *ipse sublimavit sedem in qua quiescebat etiam, & presentem vitam finire dignatus est.* Confirmatur, nam Clementis epist. 1. quam Anaclet. & Alexand. in suis quisque epistolis magna veneratione recipiunt, & Damas. in vita Clementis scribunt, Petrum elegisse sibi successorem ipsummet Clementem, cui potestatem ligandi, atque solvendi, sibi à Domino traditam, dedit, & episcopum Romanum esse voluit: quod etiam confirmat Tertull. de præscript. hæret. & Rufin. in prolog. ad recognitiones Clementis, aut cuiusvis antiqui authoris sit opus. Ex quo factum constat Petrum coniunctum se dignitatem pontificiam cum episcopatu Romano, eodem autem modo, quo Petro successit Clementis: siue id fuerit immediate, siue post Linum, vel Cletum, de quo opiniones circumferuntur: eodem inquam modo Clementi successit Anacletus, & huic Evaristus, & sic de ceteris quos Iren. lib. 2. cap. 30. vsq. ad sua tempora duodecim numerat. Et August. epist. 165. vsq. ad sua recenset quadraginta, nos verò 230. numerare possumus: quos habuisse semper eundem episcopatum, eundemque modum dignitatis, confirmatur à signo, ex fidei scilicet integritate, quæ semper in Romana Sede perstitit, ad quam nunquam potuit accessum habere perfidia, ut Cyprian. ait libro primo, epistola 3. sed incorruptam semper seruauit Patrum auctoritatem, & traditionem, ut ait Hieron. ad Damas. Aliæ verò sedes fere omnes hærelibus fædatz sunt, præcipue patriarchales: & maxime Constantin. quæ de primatu contendere ausa fuit. Hoc nimirum signo facile intelligitur privilegium Petro concessum, non desicere fides tua, in hanc sedem fuisse translatum, quia nimirum illi coniuncta est ea dignitas, cui tale privilegium debebatur. Tandem ratio asserri potest, quia expediebat Summo pontifici certam quandam, & statam habere sedem, ut mox dicemus. Atqui dubitari non potest, quin Petrus, ut pontifex Summus eam designare potuerit, ergo &c.

9. Sed iam occurrit 2. quæst. nu. 1. adducta. An annexio hæc principatus Petri ad Sedem Romanam, quam à Petro dicimus fuisse ortam, ita sit auctoritate eius constituta, ut ab ipso solo manauerit. An verò ex Christi præcepto, & auctoritate id egerit: cum enim de hoc nihil ex de fide certum habeamus, varia opinatur Theologi. Sot. 4. d. 24. q. 2. ar. 5. dixit totum hoc negotium esse de iure humano, atque adeo in potestate Summi pontificis situm, disiungere dignitatem pontificiam ab episcopatu Romano, sicut potest erigere ecclesiam quamlibet in patriarchalem, & iam erectam sua dignitate priuare, si expedierit, cuius sententia esse videtur Palud. tractatu de potestate Pap. ar. 2. & 4. Armacha. lib. 2. c. 13. & 14. & alij quidam. Contrariam sententiam tenent Caietan. o. pusculo de potestate pap. cap. 13. & 14. Can. lib. 6. de locis cap. 4. & cap. vlt. ad 10. Turrecrem. cap. *Sacrosancta*, d. 22.

10. Dico nihilominus tertio. Quamuis coniunctio Summi pontificatus, cum Romana sede ad primariam huius dignitatis institutionem non pertineat, nec videatur à Christo Domino ante ascensionem in celum ordinata, probabilius tamen, & magis pium videtur, Petrum ex ipsius Christi Domini præcepto, & voluntate illam instituisse. Prior pars, & ex dictis, & per se videtur satis manifesta: constat enim accidere huic dignitati, per se loquendo, esse cum hoc, vel illo episcopatu priuato, atque loco coniunctam, non enim exiguo tempore vixit Petrus Summus pontifex sine certa Sede, atqui si interim, permittente Deo, ab Herode fuisset occisus, habuisset profecto successorem, qui tamen ex vi successione, Episcopus Romanus non esset. Quod vero ante ascensionem Christus Dominus nihil de hoc ordi-

nauerit, patet: tum quia nihil tale habemus ex scriptura, vel traditione: tum ex eo quod Petrus sedem fixit primum in vna Ecclesia, postmodum in altera: tum tertio quia nulla apparet eius rei necessitas. Posterior deinde pars assertionis confirmari solet illis pontificum testimonijs, quibus conficitur Romanum pontificem iure diuino, & ex Christi Domini institutione, habere primatum ecclesiæ. Verum quæ hoc tantum exprimunt minime vrgent, nec hanc conclusionem ipsi pontifices intendunt, sed primam tantum, cuius signum est, quia semper confirmant suam sententiam illis Euangelij verbis. *Tu es Petrus, & pascere ducis meas.* Aliam nihilominus legimus Patrum, & pontificum testimonia, quæ indicant post ascensionem fuisse Petrum de hac re peculiari-ter à Christo instructum, & monitum. Ita sentit Innocent. 3. cap. *per venerabilem*. Qui filij sint &c. Vbi dicit Romam elegisse Dominum, ac refert historiam quod Petro vrbe egredienti Christus occurrerit, ad illamque euocauerit: cuius etiam historiam meminit Ambros. orat. contra Auxent. Et lib. 5. epist. 32. indicat Athanas. apolog. de sua fuga, & refert Egesipus lib. 3. de exilio Hierosol. cap. 2. Vnde Marcell. papa epist. 2. ad episcopos per Antiochiam constitutos quæ habetur cap. *Rogamus* 24. quæst. 1. dicit Petrum, iubente Domino, Sedem Antiochiæ Romam transfuisse. Leo etiam papa Sermone Sanctorum Petri & Pauli, Augustin. & alij patres sæpe asserunt, peculiari Dei ordine factum, ut cathedra Petri Romæ collocaretur. Congruentia asserri potest, quia sicut oportuit Summum pontificem esse vnum, & certum, ita oportuit habere certam, & immobilem sedem, ut remouerentur seditiones, & scandala, & facilius posset tota ecclesia ad suum caput accedere: oportuit ergo hanc designationem fieri ipsius Christi Domini auctoritate. Quia si sola Petri, ut Summus pontifex erat, voluntate fieret, alterius etiam pontificis voluntate mutari aliquando potuisset. Vnde etiam sumitur probabilis coniectura: nam si hæc res pure humana esset, aliquando, vel in concilio generalibus, vel à pontificibus diuersarum nationum, vel regibus etiam, aut imperatoribus, facta fuisset mutatio: cum ergo id nunquam in ecclesia acciderit, signum est negotium hoc diuinum esse, & non prorsus humanum: Quod vero electa fuerit Romana ciuitas potius quam alia, licet ex Christi Domini arbitrio potissimum pendeat, suam quoque habet congruentiam, nimirum propter amplitudinem vrbs: tum etiam propter Sanctorum martyrum, & principum apostolorum sanguinem ibi effundendum, tum denique ut Dei potentia, & fidei efficacia magis ostenderetur, ut quæ fuerat magistra erroris fieret discipula veritatis, ut Leo papa notauit, & bene D. Th. 3. p. q. 35. art. 7. ad 3.

11. Dicit quis, aliquando fuisse mutatam Romanam sedem, proindeque non esse de iure diuino. Respondetur, præsentiam summi pontificis fuisse per aliquot annos in Gallia: sed verum Episcopatum semper fuisse Romæ: nam licet Summi pontifices habitarent Atinione, semper tamen perseuerarunt Romani episcopi, nullusque alius præter ipsos per id tempus eam sedem occupauit. Vrgentibus de iure diuino summus pontifex episcopus est Romanus: ex eodem iure Romæ residet, cum quisque episcopus iure diuino residere debeat in propria diocesi: consequens est contra id quod contigit aliquando, ac contingere necesse esset, si Roma vastaretur. Fateor teneri papam, si commodè possit, regulariter residere in Romana diocesi, illud enim, & ad bonum regimen priuati episcopatus, & ad totius ecclesiæ commune, postulat: at vero ob temporum calamitates coguntur interdum pontifices abesse, aut certe principum potentia coacti, ut forte accidit quo tempore Romana curia erat in Gallia. Quod dicitur de vr-
bis vastatione, credibile est Deum nunquam permisisse, ut
portæ

Suasio post-
rioris insti-
tutionis.

Melior sui-
tio.

Accedit con-
gruentia.

Alia etiam
coniectura.

Obiectio sol-
uitur.

Instatur.

Respondetur.

Vide in de-
sent. fid. lib. 6.
cap. 7. nu. 9.

portz inferi contra eam praevalcant, ob sanctorum Petri & Pauli successione, Sedis apostolicæ dignitatem, ac ecclesiæ totius utilitatem, & ita intelligimus fæpe fuisse preteritis temporibus diuinitus seruata: præcipue tempore Leonis Papæ, vt habet historia vulgata. Vnde Chrysoft. 2. ad Thessal. 2. docet regnum Romanorum duraturum, vsq; ad Antichristum, eumq; contra Romanum pontificem potissime pugnaturum. Idem Hieron. epist. ad Algasia quæst. 11. Laetantius lib. 7. cap. 25. Tertull. in apologia. August. 2. ciuit. cap. 19. Plura vide in Vualden. lib. 2. de fide cap. 41. Rossenfi art. 25. Driedone lib. 4. cap. 3. part. 2. & 3. Ech. o lib. 1. de primatu Petri cap. 13. & contra Luther. cap. 29. & 30. Pighio libro 3. Hierarch. cap. 12. Turrecrem. lib. 2. cap. 36 & 40. & alij non paucis.

SECTIO IV.

An, & quomodo Summus Pontifex eligi debeat ab hominibus.

ORitur ex præcedenti sectione præsens difficultas: nam si pontificia dignitas ab ipso Christo Domino immediate est instituta, fieri non potest, vt ab hominibus conferatur: omnes ergo pontifices, qui ab hominibus, post Petrum creati sunt veri pontifices non erunt. Confirmatur. Nam si pontifex ab hominibus eligitur, eius potestas erit inferior, quam illa tota cõgregatio hominum, à quibus eligitur, quod est contra pontificis dignitatem: sequela patet, quoniam ita accidit in omni republica, quæ suos sibi eligit magistratus, hi enim toti reipublicæ semper sunt obnoxij, ab eaq; dependent.

2. Duo sunt in hac materia distinguenda. Alterum est designatio personæ: alterum collatio potestatis, & dignitatis: quæ duo interdum coniunguntur, vt cum Christus Dominus personam Petri designauit, & elegit, illiq; potestatem contulit: interdum vero separantur, vt cum rex aliquem in episcopum nominat, personam quidem designat, non vero impertitur dignitatem, sed pontifex nominationem regiam approbando, dignitatem confert. Quo posito.

3. Dico primo. Quando pontifex Summus creatur, electores personam designant, solus autem Christus immediate confert dignitatem, & potestatem. Conclusio est certa ex his, quæ in præcedenti sect. dicta sunt, hoc enim volunt pontifices & patres, cum pronuntiant Romanum pontificem habere à Christo Domino potestatem. Item papa Vicarius est Christi: sicut ergo prorex immediate ab ipso rege instituitur, ita & papa, qui est veluti pro pontifice Christo, ab ipso creatur. Præterea, si ecclesiæ præberet hanc potestatem, posset illam limitare, vel augere, vel modum illi præscribere, vt solet pontifex cum episcopos creat. Tandem ostensum est supra, & ostenditur in sequentibus, Christum non dedisse hanc potestatem toti ecclesiæ: ergo nec ipsa potest illam dare. De hac porro conclusione legatur Turrecrem. libro 2. cap. 44. Caietan. opusculo primo, de autoritate papæ, cap. 13. & 2. part. apolog. capit. 22. Turrian. 1. contra Centur. capit. 18. Solum notandum Christi Domini concessionem, quamuis respectu huius designatæ personæ noua sit: attamen ex prior concessionem facta Petro, originem habere: atq; etiam moraliter eandem esse cum illa, tunc enim stabili, vnq; voluntate statuit Christus eam Petro concedere, & omnibus eius legitimis successoribus: id est, loco illius ritè, & canonicè electis, seu designatis: quæ posita voluntate, necessitate quadam hypothetica, communicatur dignitas rite electo. Dices quodcumq; in electione cuiuslibet magistratus, duo illa, designatio scilicet personæ, & collatio potestatis, ad diuersos pertinent, is, qui dignitatem confert

Suarez de Fide.

ius habet non conferendi talem dignitatem, si persona designata non sit digna, nec solum ius habet, sed interdum ita facit, ac præsertim pontifex in cõfirmatione episcoporum: idem ergo faciet Christus Dominus in electione pontificis: ergo cum nunquã confiter, an persona digna sit, & sufficiens ad illud ministerium, si ex vi electionis humanæ non habet potestatem, sed expectanda omnino est Christi collatio, & veluti confirmatio, nunquam satis constabit, an Papa electus, verus sit Papa.

4. Respondeo, propterea errasse quosdam hæreticos, electum nõ heri verum Papam, nisi sit vir probus. Confirmantq; quia prius interrogauit Christus Dominus Petrum, an se diligeret. Imo dixerunt alij, non fore verum Papam, nisi prædestinatum, eadẽq; ratione addere possent, verum non esse, nisi sit doctus, & habeat cetera omnia, quæ necessariã sunt illi muneri. Sed hæresis est damnata in Concil. Constantiensi, & in genere, contra illam disputatur in materia de Sacramētis, & de clauibus, & alibi. Itaq; certum est, vt Deus conferat infallibiliter hanc dignitatem, nihil aliud requiri, quàm persona simpliciter capax eius, legitime electam fuisse siue digna sit, siue indigna: nam Deus, ob maius Ecclesiæ bonum, ita statuit, atq; exequitur, quia multo esset maius ecclesiæ incõmodum carere sæpius vero capite, semperq; posse dubitare de illo, quàm habere interdum infirmum: neq; in hoc est eadem ratio de Deo, & hominibus: tum quia homo est tantum dispensator, Deus vero Dominus: tum etiam, quia certò constare potest, quando ne homo confirmat præsentationem, in Deo autẽ constare non posset, absq; speciali reuelatione, quam non oportuit iugem esse in ecclesiã, tum deniq; quia homo nequit in sufficientiam alterius hominis electi supplere inlar Dei, qui per prauum, vel indoctum pontificem potest, si velit, & que bene providere ecclesiæ, ac per alium quantumlibet dotibus ornatum. Porro autẽ Christus Petrum rogauit, an se amaret, non quia fundare vellent illam potestatem in charitate, tanquam necessariò fundamento, sed gratia exempli, vt pastores intelligerent, quales esse deberent: & rectores, quales ab eis oportere eligi, vt August. ait de agone Christiano cap. 30. Chrysoft. lib. 2. de sacerdotio, & Leo Papa serm. 3. de assumpt. sua. Difficultas vero est, an requiratur in eligendo pontifice character, vel fides, vt Christus Dominus illi conferat dignitatem, de quo infra occurret locus.

5. Dico secundo. Potestas eligendi, & designandi personam, data fuit hominibus. Est certa, & necessaria, vt patet ex vsu Ecclesiæ, & quia expediens fuit hominum Ecclesiã, humano modo gubernari quoad fieri posset, nec erat cõsentaneum statui legis gratiæ, & fidei, vt semper de cælo expectaremus signum, ad cognoscendum, quem eligeret Dominus.

6. Dico tertio. Modus eligendi pontificem, non fuit à Christo Domino præscriptus, sed Ecclesiæ cõmissus est. Conclusio est certa. Nam constat varium fuisse in Ecclesiã huius electionis modum: si autem Christus modum determinasset, ille idem & vnicus fuisset semper in Ecclesiã retentus. Antecedens patet: nam Petrus, qui fuit primus Papa successorem sibi delegit Clementem, vt constat ex ipsius Clementis epistolis, & ex secunda alia Alexand. Papæ 1. ad orthodoxos, & ex epistola Ioannis III. ad episcopos German. ex cap. Si Petrus, & cap. Vnde, 8. q. 1.

7. Sed contra. Nam Clemens re vera non fuit secundus pontifex à Petro: non ergo ab eo fuit electus. Antecedens sumitur tum ex Canon. missæ, vbi Linus & Cletus ante Clement. numerantur: tum ex varijs patribus, & historijs. Irenæus enim lib. 3. c. 3. Anacletum post Linum censet, deinde Clementem (vbi irrephisse arbitror nomen errorẽ, vt pro Cleto Anacletum posuerit) idem sentit Hieron. de scriptoribus ecclesiasticis in Clemente: Euseb. vero lib. 3. histor.

Q 2

Erronea quorundam responsio.

Aliorum error.

Refutantur virique.

Vera responsio.

2. Assertio cuiusq; probatio.

2. Assertio probatur.

Obiecta contra assert.